

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS KYMENLAAKSON SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTIEN ALUEILLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 13.3.2020 – 28.7.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain mukaiset rajoitukset alueellaan.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 4.6.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/20026/2021) kieltänyt ajalla 5.6.2021-30.6.2021 Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueilla kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä henkilöä). Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueilla on voitu kuitenkin järjestää sisätiloissa yli 10 (kymmenen) henkilön sekä alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa yli 50 (viidenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 10.6.2021 antamallaan päätöksellä ESAVI/20795/2021 kumonnut 4.6.2021 annetussa päätöksessä annettua tartuntatautilain 58 §:n mukaisen määräyksen koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämistä Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueilla ajalla 11.6.2021-30.6.2021.

Edellä mainitun jälkeen Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueilla ei ole ollut voimassa aluehallintoviraston antamia tartuntatautilain 58 §:n mukaisia päätöksiä.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueilla kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä.

Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueilla voidaan kuitenkin järjestää sisätiloissa yli 10 (kymmenen) henkilön sekä alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa yli 50 (viidenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 31.5.2021 antamaa ohjetta (liite 1).

Lähikontaktilla tarkoitetaan tässä päätöksessä ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa ja ulkotilassa fyysistä kontaktia toisiinsa.

Määräys on voimassa ajalla 14.8.2021-13.9.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vas-

taavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämättömän yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilain 59 a §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d:ssä sekä 58 h §:n 1 momentissa säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista. Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetään valvonnan toteuttamiseksi tehtävistä tarkastuksista ja 59 c §:ssä toimivallasta antaa määräyksiä ja asettaa pakkokeinoja.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Valtakunnallinen ohjaus ja epidemiatilanne

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan uusi koronavirus (SARS-CoV2) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut henkilö yskii tai aivastaa. Lähikontaktissa korona voi tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä. Koronavirukset ovat kuitenkin rakenteeltaan sellaisia, että ne eivät säily tartuttavina pinnoilla pitkään.

Viruksille on tyypillistä, että ne muuntuvat. Muuntuneet virukset saattavat poiketa ominaisuuksiltaan aiemmin levinneestä viruskannasta. Esimerkiksi tartuttavuudeltaan merkittävästi muuttuneet viruskannat voidaan luokitella ns. huolestuttaviksi koronavirusvarianteiksi (variant of concern, VOC).

THL seuraa aktiivisesti koronaviruksen muuntumista ja arvioi varianttien vaikutuksia koronavirusepidemiaan. Maailmalla kiertää tällä hetkellä useita eri koronaviruksen muunnoksia. Uusien virusmuunnosten leviämistä voi ehkäistä samoilla keinoilla kuin aiemmin esiintyvän koronaviruksen tarttumista.

VOC-virusmuunnosten lisäksi Suomessa ja muualla maailmassa esiintyy myös muita muuntuneita viruskantoja, joissa olevien mutaatioiden merkitystä viruksen tartuttavuuteen tai rokotesuojaan ei vielä tunneta.

Koronavirusrokote tarjoaa suojaa koronavirustautia ja erityisesti sen vakavia muotoja vastaan. Koronarokotteet estävät hyvin myös virusinfektiota ja viruksen erittymistä sekä tarttumista ihmisestä toiseen. Tämän perusteella ajatellaan, että koronarokotteet voivat edesauttaa niin sanotun epäsuoran suojan ja laumasuojan syntymistä. Kuinka hyvän suojatehon rokotettu saa, riippuu rokotetun iästä ja perussairauksista; siitä, min-kälaisesta koronataudista on kyse ja sillä hetkellä kiertävistä viruksista. Nykytiedon valossa nyt käytössä olevat koronavirusrokotteet antavat suojaa myös uusien virusmuotojen vastaan, mutta rokotteiden suojateho voi olla tiettyjä muunnoksia vastaan heikompi. On todennäköistä, että rokotus suojaa rokotettua vakavalta koronavirustaudilta myös silloin, kun taudin aiheuttajana on muuntovirus.

Koronarokotukset on aloitettu EU:n alueella ja 27.12.2020 myös Suomessa.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 (Vnk/2020/106) puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökoh-tana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mu-kaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Sosiaali- ja terveysministeriö 29.12.2020 lisäksi lähettänyt kunnille, sairaanhoitopiireille ja muille kuntayhtymille kirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivitykset (VN/288/2020). Kirjeessä todetaan ministeriön päivittäneen Valtioneuvoston periaatepäätöksen 22.12.2020 mukaisesti hybridistrategian toimintasuunnitelman. Kirjeessä todetaan, että toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta luonnehtivaa kuvausta, joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti. Vaihekuvausten joitakin yksityiskohtia on tarkennettu syksyn 2020 kokemusten perusteella.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään (STM/12/2021) 26.1.2021 puoltanut, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee täydennyksen hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on 28.1.2021 antanut ohjauskirjeen Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi (VN/909/2021). Kirjeen mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-CoV-2 virusmuunnoksia, jotka leviävät selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit. Vaikka tapauskuolleisuus ei vaikuta lisääntyneen, voi uusi virusmuunnos yleistyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn. Virusmuunnoksen muodostaman merkittävän uuden epidemiauhan johdosta hybridistrategian toimintasuunnitel-

maan on 26.1.2021 tehty täydennys, jota valtioneuvosto on periaatepäätöksellään puoltanut. Kirjeessä annetaan toimintasuunnitelman mukaiset suositukset toimenpiteille nykytilanteessa. Kirjeessä tuodaan lisäksi esiin, että toimintasuunnitelman täydennyksessä kuvataan ennakkollisesti kaksi epidemian edelleen kiihtymisen tilannetta ja niihin liittyvää toimenpidekokonaisuutta.

Valtioneuvosto on 25.2.2021 (STM/2021/32) tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi käyttöönotosta. Sosiaali- ja terveysministeriö on 25.2.2021 antanut ohjauskirjeen Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi – tartuntatautilain uudet valtuudet ja hybridistrategian toimintasuunnitelma (VN4947/2021), jossa todetaan, että tartuntatautilain muutos (147/2021), jolla lakiin lisättiin uudet tilapäiset toimivaltuudet epidemian leviämisen estämiseksi, tuli voimaan 22.2.2021. Tilapäiset valtuudet ovat voimassa 30.6.2021 saakka. Ministeriö on tämän lainmuutoksen johdosta 25.2.2021 päivittänyt toimintasuunnitelman osan 3 sekä sen liitteenä aiemmat 23.10.2020 annetut ministeriöiden toimenpidesuositukset eri epidemiavaiheisiin.

Valtioneuvosto on yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa todennut 1.3.2021, että Suomessa vallitsevat poikkeusolot (VNK/2021/21). Valtioneuvoston päätöksen perustelumuiotiossa todetaan, että covid-19-taudin torjumiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin. Ohjauskirjeellään (VN/5229/2021) sosiaali- ja terveysministeriö on 1.3.2021 ohjannut kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja tason kaksi lisätoimet.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 23.4.2021 antamallaan kirjeellä Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi (VN/11430/202) ohjannut edelleen alueita toimenpidetason 2 mukaisesti 31.5.2021 saakka. Leviämisvaiheen alueille ministeriö ohjaa tekemään muun muassa tartuntatautilain 58 d §:n mukaiset päätökset asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käyttöedellytysten asettamisesta säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täytyessä sekä tartuntatautilain 58 §:n mukaiset päätökset yli kuuden henkilön yleisötilaisuuksien kieltämisestä tai viime sijassa päätökset yleisötilaisuuksien järjestämisen kieltämisestä kokonaan siten, että enintään kuuden henkilön tilaisuudet ovat sallittuja ainoastaan pakottavasta lakisääteisestä syystä. Lisäksi kirjeessä suositellaan, että kiihtymisvaiheessa oleviksi arvioiduilla alueilla otetaan valtakunnallisen epidemiatorjunnan tehostamiseksi sekä epidemian leviämisen estämiseksi käyttöön vastaavat toimenpiteet. Kirjeessä todetaan, että mikäli toimenpidetasoista luovutaan ennen ohjauksen

määräpäivän päättymistä, ministeriö antaa erillisen uuden ohjauksen tämän merkityksestä ja epidemiavaiheisiin liitetystä toimenpidesuosituksista.

Valtioneuvosto totesi poikkeusolot päättyneiksi 27.4.2021 ja antoi asetuksset, jotka kumoavat poikkeusolojen nojalla käyttöön otetut toimivaltuudet (VNK/2021/48).

Valtioneuvosto on 6.5.2021 tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitettujen toimenpidetason käytöstä luopumisesta (STM/2021/83). Valtioneuvosto toteaa periaatepäätöksessä, että perusteet toimenpidetasojen käytöstä luopumiselle ovat olemassa. Valtioneuvosto puoltaa, että sosiaali- ja terveysministeriö kumoaa hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan 26.1.2021 tehdyn täydennyksen toimenpiteistä epidemian uhkaavan nopean kiihtymisen ja tartuttavampien virusmuunnosten yleistymisen estämiseksi. Periaatepäätöksen jatkotoimenpiteenä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa kaikki alueet luopumaan toimenpidetasoihin liittyistä lisätoimenpiteistä sekä siirtymään voimassa olevan hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisiin alueelliseen epidemiavaiheeseen liitettyihin toimenpiteisiin.

Valtioneuvosto on 27.5.2021 tehnyt periaatepäätöksen (STM/2021/100) covid-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamisesta annettavasta toimintasuunnitelmasta sekä toimintasuunnitelman tarkistamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriö on 27.5.2021 antanut ohjauskirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen mukaiset toimenpidesuosituksista epidemian leviämisen estämiseksi (VN/14345/2021). Kirjeessä annetaan ohjaus toimenpidesuosituksista epidemiavaiheittain 30.6.2021 saakka. Kirjeessä käsitellyt suositukset muodostavat kullekin epidemiavaiheelle hahmotetut toimenpidekokonaisuudet, joilla alueen viranomaiset voivat hillitä epidemiaa. Päivitetty hybridistrategian toimintasuunnitelma on julkaistu 1.6.2021.

Kirjeen mukaan kiihtymisvaiheen alueilla sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee tartuntatautilain 58 §:n mukaisia päätöksiä, joilla yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset veloitetaan järjestämään siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta. Päätökset kohdistuvat sisätiloihin, joita käytetään yli 10 asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun sekä alueellisesti tai toiminnallisesti rajattuihin ulkotiloihin, joita käytetään samanaikaisesti yli 50 asiakkaalle tai osallistujalle suunnattuun tarkoitukseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24.6.2021 antanut ohjauskirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen mukaiset toimenpidesuosituksista (VN/14345/2021-STM-4). Kirjeessä annetaan ohjaus päivitetyn hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisista toimenpidesuosituksista.

sista 31.8.2021 saakka. Sosiaali- ja terveysministeriö on tarkastellut leviämismuutoksen sisätilojen yleisötilaisuuksia koskevaa rajoittamissuosittelua ja päivittänyt tältä osin hybridistrategian toimintasuunnitelmaa. Leviamismuutoksen ohjaus sisältää muun muassa osallistujien jakamisen lohkoihin eriyttämisyksiköihin. Muut suositukset pöydätyt ennallaan.

Ohjauskirjeessä 24.6.2021 todetaan, että jokaisella on oikeus elämään ja julkisen vallan on edistettävä väestön terveyttä (perustuslaki 7.1 § ja 19.3 §). Jokaisella on myös oikeus välttämättömään huolenpitoon sekä riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin (perustuslaki 19.1 §). Myös Suomessa sitovat kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet, erityisesti ihmisten oikeus elämään (Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artikla), perustavat julkiselle vallalle toiminta- ja suojaamisvelvoitteen. Kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa on turvattu myös oikeus terveyteen (esimerkiksi sosiaalisista, sivistyksellisistä ja taloudellisista oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 12 artikla ja uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan 11 artikla). Julkisen vallan on turvattava muun muassa näiden perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen (perustuslaki 22 §). Julkisen vallan on siten turvattava hengen ja terveyden suojaaminen kaikin käytettävissä olevin tehokkain ja oikeasuhtaisin keinoin ja perustettava päätöksenteko parhaaseen saatavilla olevaan tietoon.

Ohjauskirjeessä todetaan, että näin ollen kaikkien toimenpiteiden arvioinnissa on otettava yhdenmukaisesti huomioon edellä todettu julkisen vallan velvollisuus estää epidemian leviämistä ja turvata terveydenhuollon toimintakapasiteetti. Tämän vuoksi päätösharkinnassa on ennakoitava toimenpidekokonaisuuden merkitystä ja vaikutuksia tilanteen kehityksessä. Epidemian leviämisen ja sen estämisen sekä siinä tehtävien toimenpiteiden vaikuttavuuden sekä kokonaishyötyjen ja kustannusten seurannan perusteella viranomaisilla on velvollisuus ryhtyä perusoikeuksien turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Ohjauskirjeen mukaan olennaista on, että epidemian kehittymistä ja rajoitusten muutosten vaikutuksia seurataan ja arvioidaan koko ajan, jotta rajoitusten ja suositusten purkamista voidaan tehdä hallitusti ja oikea-aikaisesti. Epidemian luonteen vaikean ennustettavuuden vuoksi on mahdollista, että joillain alueilla rajoituksia joudutaan myös palauttamaan tai kiristämään uudelleen, mikäli epidemiatilanne heikkenee.

Kirjeessä todetaan, että, rajoitusten hallittu purkaminen tarkoittaa vaiheistamista, tilanteen kehityksen säännöllistä ja huolellista seurantaa ja tarvittaessa myös perääntymistä purkamissuunnitelmista epidemiatilanteen muuttuessa. Jotta rajoituksia ja suosituksia voidaan hallitusti purkaa, eikä tilanne uudelleen heikkene, tämä edellyttää kaikilta vastuuta voimassa olevin rajoitusten ja suositusten jatkuvasta noudattamisesta. Alueellisten ja paikallisten viranomaisten vastuulla on seurata tilannetta ja tehdä toimivaltansa puitteissa epidemiatilanteen mukaiset päätökset ennakoivasti ja riittävän laaja-alaisina sekä samoin purkaa rajoitukset

toimivaltansa ja sovellettavan lainsäädännön mukaisesti silloin, kun niiden soveltamisen kriteerit eivät enää täyty. Ministeriö korostaa tilanteen tarkkaa ja monipuolista seurantaan alueilla ja ennakkollista reagoimista.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 4.8.2021 mukaan uusien koronataapauksien määrä on ollut kasvussa viimeiset kuusi viikkoa ja vastaa tällä hetkellä maaliskuun 2021 tapausmääriä. Viikolla 30 (26.7.–1.8.) uusia tapauksia todettiin yhteensä 4 574, yli 50 % enemmän kuin sitä edeltävällä viikolla 29, jolloin tapauksia todettiin 2 925. Koronavirustesteissä käytiin viime viikolla yhtä aktiivisesti kuin edeltävälläkin viikolla, tehtyjen testien ollessa noin 117 600 viikolla 30 ja noin 117 300 viikolla 29. Positiivisten testien osuus testatuista näytteistä on jatkanut edelleen kasvuaan ja on nyt 3,9 %.

Uusia tartuntoja ilmaantui kahden viimeksi kuluneen viikon (19.7.–1.8.) aikana 135 sataatuhatta asukasta kohden. Niitä edeltävien kahden viikon (5.–18.7.) aikana tartuntoja ilmaantui 71 sataatuhatta asukasta kohden. Kasvaneet tartuntamäärät ovat heijastuneet erikoissairaanhoidon tarpeeseen, jossa on nähty käänne huolestuttavaan suuntaan.

Viikolla 30 kotimaassa saaduista tartunnoista vain hieman yli puolessa (52 %) tapauksista tartunnanlähde saatiin selvitettyä. Osuus on laskenut merkittävästi viikon 29 vastaavasta lukemasta, jolloin osuus oli 67 %. Viikolla 30 todetuista tartunnoista 6 % oli peräisin ulkomailta ja niistä aiheutuneiden jatkotartuntojen osuus 1 %. Tiedot tartunnanlähteistä ilmoitti ajantasaisesti THL:lle 20/21 aluetta.

Viikolla 30 karanteeniin asetettiin 8 304 henkilöä, yli 2 300 henkilöä enemmän kuin sitä edeltävällä viikolla. Uusista tartunnoista noin neljännes (24 %) todettiin henkilöillä, jotka olivat jo karanteenissa. Osuus on sama kuin viikolla 29. Tiedot karanteeniin asetetuista henkilöistä ilmoitti ajantasaisesti THL:lle 20/21 aluetta.

Useat alueet raportoivat tartunnanjäljityksen ruuhkautumisesta ja viiveistä eristysten ja karanteenien asettamisessa. Kuormitusta aiheuttaa voimakkaasti kasvaneet tartuntamäärät, henkilöstöpula, sekä se, etteivät jäljittäjät saa tartunnan saaneilta ja altistuneilta kaikkia tarvittavia tietoja muista mahdollisesti altistuneista. Lisäksi festivaaleissa ja baareissa tapahtuvien altistumisten seurauksena syntyvien tartuntaketjujen selvittäminen on hankalaa, koska paikalla olijoita ei pystytä nimeämään. Asianosaisten on lain mukaan autettava viranomaisia tartunnanjäljityksessä ja noudatettava heidän ohjeitaan, jotta tartuntaketjujen muodostuminen saadaan katkaistua viiveettä.

Arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on 1,35–1,40 (90% todennäköisyysväli). Tartuntojen lukumäärän kasvu on kiihtynyt hieman. HUS-alueelle arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on 1,30–1,35.

Epidemia leviää edelleen nuorten aikuisten keskuudessa, kuten muual-
lakin Euroopassa. Nuoret aikuiset ovat sosiaalisesti aktiivisia ja viettävät
vapaa-aikaa yksityisissä tapaamisissa, ravintoloissa ja tapahtumissa,
missä tartunnat voivat päästä leviämään. Lisäksi vain pieni osa alle 30-
vuotiaista on jo saanut täyden rokotesuojan, eli kaksi rokoteannosta.

Suomessa koronataipaukset ovat viimeisten kuuden viikon aikana pai-
nottuneet erityisesti 20–29-vuotiaiden ikäryhmään, joiden joukossa tar-
tuntoja ilmaantuu nyt enemmän kuin maaliskuun 2021 tartunta-aallon
aikana. Viikolla 30 yli kolmannes kaikista tartunnoista todettiin 20–29-
vuotiailla, jonka lisäksi merkittävä osa 18–19-vuotiailla. Aiemmistä vii-
koista poiketen tartuntoja kuitenkin todetaan tasaisemmin myös hieman
vanhemmissa ikäryhmissä. 30–39-vuotiailla todettujen tartuntojen osuus
(19 %) kaikista tartunnoista olikin viime viikolla ensimmäistä kertaa nel-
jään viikkoon suurempi kuin 10–19-vuotiaiden tartuntojen osuus (17 %).

Viikolla 30 koronavirustestejä tehtiin noin 117 600, lähes saman verran
kuin edeltävälläkin viikolla, jolloin testejä tehtiin yhteensä noin 117 300.
Viimeiseksi kuluneen viikon testimäärät voivat vielä täydentyä takautu-
vasti. Vaikeutunut koronatilanne on vilkastuttanut testiin hakeutumista,
johtaen osalla alueista testauksen ruuhkautumiseen.

Covid-19-tapausten osuus testatuista näytteistä on kuukauden aikana
kasvanut yli kaksi prosenttiyksikköä. Tämä huolestuttava kehitys on jat-
kunut kahden viimeisen viikon suurista testimääristä huolimatta. Viikolla
30 tapausten osuus testatuista näytteistä oli 3,9 % ja viikolla 27 1,8 %.

Sairaalahoidossa covid-19-potilaita oli 4.8.2021 sairaanhoitopiirien oman
ilmoituksen mukaan yhteensä 95, joista perusterveydenhuollon osas-
toilla 11, erikoissairaanhoidon osastoilla 69, ja teho-osastoilla 15 poti-
lasta. Tautiin liittyviä kuolemia oli 4.8.2021 ilmoitettu tartuntatautirekiste-
riin yhteensä 984, kaksi kuolemantapausta enemmän kuin viikko sitten.

Erikoissairaanhoidon kuormitus on kasvanut viimeisen viikon aikana.
Nuoremmissa ikäluokissa voimakkaasti kasvaneet tartuntamäärät ovat
heijastuneet sairaalahoidon tarpeeseen, jossa korostuvat nuoret ja työ-
ikäiset aikuiset sekä rokottamattomat potilaat. Lisäksi osalla alueista on
raportoitu perusterveydenhuollon kuormittumisesta. Tähän on yhteisvai-
kuttanut tartunnanjäilytyksen ja rokotusten aikaansaama henkilöstöpula
sekä epidemian myötä kertyneen hoitovelan aiheuttama paine.

Tulevan viikon ennusteet valtakunnallisten uusien erikoissairaanhoito- ja
tehohoitojaksojen lukumääristä ovat lisääntyneiden tartuntojen myötä
aiempaa jyrkemmässä nousussa. Väestön ja erityisesti riskiryhmien ro-
kotuskattavuuden noustessa uusien hoitojaksojen lukumäärät eivät kui-
tenkaan ole lisääntyneet koko väestön tartuntojen lukumäärää vastaa-
vasti. Viikolta 30 (26.7. –1.8.) raportoidut uudet hoitojaksot (erikoissai-
raanhoidon osastoilla 75 ja teho-osastoilla 5) olivat 28.7. annettujen en-
nusteiden rajoissa tehohoidon osalta, mutta erikoissairaanhoidon osalta

hieman yli. Mallinnuksessa tarkastellaan uusien potilaiden alkavia hoitojaksoja, joten samojen henkilöiden useampia hoitojaksoja ei oteta huomioon. Teho-osastojen kirjanpidon mukaan viikolla 30 kirjattiin alka-neeksi 6 uutta covid-19-potilaiden tehohoitojaksoa.

Tartuntojen ilmaantuvuus on kasvanut viimeisen neljän viikon seuranta-jaksolla lähes koko Suomessa. Epidemian kiihtyminen nähdään nyt koko maassa, verrattuna aiempaan, jolloin tapausmäärien kasvu painottui ete-läisempään Suomeen. Tartunnat leviävät yhä nuorten aikuisten tapaami-sissa, baari-illoissa ja yksityistilaisuuksissa, ja näistä edelleen perheiden sisäisinä jatkotartuntoina. Tartuntoja on tapahtunut enenevässä määrin myös ulkotiloissa pidetyissä tapahtumissa ja yleisötilaisuuksissa.

Koko maassa noin 66 % väestöstä on saanut ainakin yhden rokotean-noksen, ja toisen annoksen 36 %.

Tähän mennessä annetut rokotukset suojaavat jo erittäin hyvin ikäänty-neitä sekä niitä vakavalle taudille alttiita, joiden sairastumisen riski on korkein. Tästä merkinä voidaan pitää kuolemantapausten lähes koko-naan loppuminen sekä ilmaantuvuuden matala taso vanhimmissa ikä-ryhmissä kesän aikana.

Tällä hetkellä ensimmäisen rokoteannoksen saaneiden joukossa tode-taan vähitellen kasvavia määriä koronatartuntoja. Tämä on normaali il-miö rokoteohjelman ollessa vielä kesken ja tartuntapaineen ollessa kova, ja sen voidaan odottaa laantuvan rokotuskattavuuden ja kahden rokoteannoksen saaneiden osuuden noustessa. Täysin rokotettujen jou-kossa on todettu hyvin vähän vakavia tautitapauksia.

Täysi rokotesarja, eli kaksi rokoteannosta, suojaa erittäin hyvin koronavi-rustautia ja sen vakavia muotoja sekä virusmuunnoksia vastaan. Väes-tön korkea rokotuskattavuus vähentää tehokkaasti sairaalahoidon yli-kuormittumisen riskiä. Onkin erityisen tärkeää, että omat rokoteannokset otetaan ajallaan, jotta epidemian vakavilta vaikutuksilta, kuten sairaala-hoitoon joutuvien ja koronaan liittyvien kuolemien määrän lisääntymi-seltä, vältytään.

Epidemiatilanne sairaanhoitopiirin alueella ja saadut asiantuntija-arviot

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahene-mista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirit ovat so-siaali- ja terveysministeriön 10.9.2020 lähettämässä kirjeessä esitetyn ohjauksen mukaisesti perustaneet alueelliset covid-19-yhteistyöryh-mät. Yhteistyöryhmien tilanearvioissa huomioidaan epidemiatilanteen lisäksi tartunnan torjuntatoimenpiteiden kokonaisvaikutuksia, mukaan

lukien taloudellisia ja elinkeinoelämään liittyviä vaikutuksia. Aluehallintovirasto on mukana työryhmissä, kuten on myös Terveystieteiden ja hyvinvointilaitoksen sekä kunkin alueen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten edustus.

Aluehallintovirasto on saapunut Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin alueelliselta koronakoordinaatioryhmältä arvion sairaanhoitopiiriin covid-19-tilannekuvasta ja sen esittämät näkemykset epidemian hillitsemiseksi tarvittavista alueellisista rajoitustoimenpiteistä.

Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin alueellisen koronakoordinaatioryhmän kokouksessa 4.8.2021 todettiin, että Kymenlaakson sairaanhoitopiiri siirtyy leviämisvaiheeseen. Ilmaantuvuus 14 vuorokauden aikana 100 000 henkilöä kohden on 116,3. Epidemia ei tällä hetkellä keskity Kymenlaaksoissa tiettyyn kuntaan, vaan korkeita ilmaantuvuuslukuja todetaan useammassa kunnassa. Tapausmäärät ovat kasvussa ja koronavirustilanne on pahentunut alueella.

Kokouksen mukaan positiivisten näytteiden osuus testatuista on Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin alueella 5,7 %. Tartunnanlähde on tiedossa noin 60 % tapauksissa. Ryhmän mukaan tartunnat eivät enää keskity vain baareihin sekä yleisötilaisuuksiin vaan lisäksi myös yksityisjuhliin, leireihin ja tavalliseen arkielämään. Suuret yleisötapahumat näkyvät tartuntatilastoissa. Kokouksen mukaan tartunnanjäily on ruuhkautunut ja lisäksi myös koronavirusnäytteiden vastausaika on ruuhkautunut. Alueella on jouduttu lisäämään resursseja tartunnanjäilyyn. Sairaalahoidossa on tällä hetkellä kaksi potilasta covid-19-tautiin liittyen, yleisesti sairaalahoidossa on myös paljon potilaita. Sairaalamuutoksen nousua ennakoidaan.

Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin alueellinen koordinaatioryhmä suosittelee, että aluehallintovirasto antaisi alueelle kuukauden ajaksi STM:n 24.6.2021 antaman hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen kiihtymisvaiheen toimenpidesuosituksen mukaisen rajoituspäätöksen. Ryhmä toteaa, että epidemian kiihtymisvaiheessa suositus on, että kaikki yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset veloitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain 58 §:n mukaisilla päätöksillä järjestämään siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollisuus välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen antamaa ohjetta, joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvollisuuksia. Lähikontaktilla tarkoitetaan sisällä kahden metrin etäisyyttä ja ulkona fyysisen kontaktin välttämistä. Ryhmä toteaa, että alueella tartuntoja lähtee yleisötilaisuuksista ja rajoituksilla arvioidaan voitavan vähentää tartuntoja ja siten estää myös terveydenhuollon kuormittumista ja sairaalahoidon tarpeen kasvua. Museoiden, kirjastojen tai koulujen toimintaan muutoksia ei ehdoteta.

Ryhmä toteaa vielä, että aluehallintoviraston päätökset kohdistuisivat sisätiloihin, joita käytetään yli 10 asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattuihin ulkotiloihin, joita käytetään samanaikaisesti yli 50 asiakkaalle tai osallistujalle suunnattuun tarkoitukseen. Toimija voi toteuttaa velvoitteen asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla ja tässä voidaan hyödyntää opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän laatimia periaatteita vastuullisen tapahtuman järjestämiseksi.

Koordinaatioryhmän mukaan STM:n leviämisvaiheen kokoontumisrajoituksiin liittyviä suosituksia ei toistaiseksi katsota alueella välttämättömäksi ja oikeasuhtaiseksi toimeksi. Myöskään tartuntatautilain 58 d §:n mukaista päätöstä ei pidetä välttämättömänä, koska tartuntoja ei tiedetä erityisesti lähteneen kyseenomaisessa pykälässä tarkoitetuissa tiloissa järjestettävästä jatkuvaluonteisesta toiminnasta.

Aluehallintovirasto pyysi Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta 5.8.2021 kannanottoa Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin antamasta suosituksesta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos totesi, että se pitää Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin alueellisen koronakoordinaatioryhmän suositusta rajoitus-toimenpiteistä perusteltuna.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisten tilannearvioraporttien mukaan Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin 14 vuorokauden ilmaantuvuusluvut 100 000 asukasta kohden ovat olleet 57.6 (viikot 27 ja 28) ja 92.5 (viikot 29 ja 30). Positiivisten näytteiden prosenttiosuus testatuista on viikoilla 27-30 ollut 2.1, 2.1, 1.8 ja 4.2. Viikolla 30 selvitettyjen tartunnanlähteiden osuus on ollut 62 prosenttia.

THL:n koronakartan mukaan Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden 5.8.2021 on 96,8. Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin kuntien alueella 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden 5.8.2021 on Kotkassa 111,8, Kouvolassa 65,2, Haminassa 150,4, Virolahdella 257,4, Pyhtäällä 58,3 ja Miehikkälässä 53,2.

Johtopäätös

Valtioneuvosto on 27.5.2021 tehnyt periaatepäätöksen (STM/2021/100) covid-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamisesta annettavasta toimintasuunnitelmasta sekä toimintasuunnitelman tarkistamisesta. Päivitetty hybridistrategian toimintasuunnitelma on julkaistu 1.6.2021. Toimintasuunnitelmaa on päivitetty vielä uudelleen 23.6.2021.

Toimintasuunnitelmassa on arvioitu sen mukaisten toimenpiteiden oikeudellisia perusteita. Tältä osin toimintasuunnitelmassa todetaan, että tartuntatautilaki edellyttää laissa tarkoitetuilta viranomaisilta välittömiin toi-

miin ryhtymistä sen jälkeen, kun tieto torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä on saatu. Viranomaistoimien tulee olla ripeitä ja tilannetta ennakoivia sekä käyttää viranomaiselle osoitettua toimivaltaa viipymättä mutta noudattaen suhteellisuus-, välttämättömyys- ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteita sekä muita hyvän hallinnon vaatimuksia.

Toimintasuunnitelmassa tuodaan esiin, että taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen artikkelissa 12 on yleinen oikeus terveyteen ja sen suojeluun. Yleissopimuksen tulkintaa ohjaavan yleiskommentin perusteella oikeus terveyteen velvoittaa julkista valtaa vaarallisten tartuntatautien torjuntaan sekä erityisesti väestötasoihin ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin sekä terveydenhuollon riittävän kapasiteetin ylläpitämiseen ja turvaamiseen samoin kuin erityisessä riskissä olevien ryhmien suojeluun. Perusoikeuksien yleiset rajoitusperusteet ohjaavat rajoitusten ja myös ihmisten elämää rajoittavien suositusten laajuutta ja sisältöä. Olennaisia ovat vaatimukset rajoitusten hyväksyttävyydestä ja oikeasuhtaisuudesta tavoiteltavaan päämäärään nähden sekä rajoitusten tarkkarajaisuus, täsmällisyys ja säätäminen lailla siltä osin kuin kyse on vapauksien rajoittamisesta.

Toimintasuunnitelmassa ennakkoinnin oikeudellisia lähtökohtia kuvataan seuraavasti:

1. Perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään julkiselle vallalle velvoite turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistää väestön terveyttä, mitkä velvoitteet osaltaan toteuttavat perustuslain 7 §:n mukaiseen oikeuteen elämään liittyvää julkisen vallan toimintavelvoitetta ja muun muassa taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen mukaista oikeutta terveyteen ja sen suojeluun, sekä vastaavia oikeuksia muun muassa lasten ja vammaisten oikeuksien yleissopimuksissa. Nämä muodostavat perustuslakivaliokunnan käytännön mukaisesti painavat perusteet rajoittaa myös perusoikeuksia sekä antaa suosituksia ja ohjeita.

2. Perustuslain 20 §:n mukainen oikeus terveelliseen ja turvalliseen ympäristöön ja julkisen vallan velvoite edistää sitä saa yhä enemmän painoarvoa. Epidemian vaiheiden mukaisella hybridistrategian perustasolla eli suvantovaiheessa korostuvat siis myös perustuslain 20 §:n sisältämä terveellinen ympäristö tartuntatautilain mukaisten kohdennettujen toimenpiteiden sekä yleisten hygieniatoimien ohella. Kiihtymisvaiheessa vahvistuvat suositukset ja rajoitukset, jotka kohdistuvat yleisemmin väestöön.

Kuten aiemmin on tuotu esiin, sosiaali- ja terveysministeriön 24.6.2021 päivätyn ohjauksen mukaan kaikkien toimenpiteiden arvioinnissa on otettava yhdenmukaisesti huomioon julkisen vallan velvollisuus estää epidemian leviämistä ja turvata terveydenhuollon toimintakapasiteetti.

Tämän vuoksi päätösharkinnassa on ennakoitava toimenpidekokonaisuuden merkitystä ja vaikutuksia tilanteen kehittyessä. Epidemian leviämisen ja sen estämisen sekä siinä tehtävien toimenpiteiden vaikuttavuuden sekä kokonaisuhyötyjen ja kustannusten seurannan perusteella viranomaisilla on velvollisuus ryhtyä perusoikeuksien turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Ohjauskirjeen mukaan olennaista on, että epidemian kehittymistä ja rajoitusten muutosten vaikutuksia seurataan ja arvioidaan koko ajan, jotta rajoitusten ja suositusten purkamista voidaan tehdä hallitusti ja oikea-aikaisesti. Epidemian luonteen vaikean ennustettavuuden vuoksi on mahdollista, että joillain alueilla rajoituksia joudutaan myös palauttamaan tai kiristämään uudelleen, mikäli epidemiatilanne heikkenee.

Aluehallintovirasto toteaa, että saadun selvityksen mukaan Kymenlaakson sairaanhoitopiiri on epidemian leviämisvaiheessa. Kymenlaakson sairaanhoitopiirin alueellinen koordinaatioryhmä suosittelee, että aluehallintovirasto antaisi alueelle kuukauden ajaksi STM:n 24.6.2021 antaman hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen kiihtymisvaiheen toimenpidesuosituksen mukaisen rajoituspäätöksen. Ryhmä toteaa, että epidemian kiihtymisvaiheessa suositus on, että kaikki yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset veloitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain 58 §:n mukaisilla päätöksillä järjestämään siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollisuus välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen laitoksen antamaa ohjetta, joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvollisuuksia. Lähikontaktilla tarkoitetaan sisällä kahden metrin etäisyyttä ja ulkona fyysisen kontaktin välttämistä. Ryhmä toteaa, että alueella tartuntoja lähtee yleisötilaisuuksista ja rajoituksilla arvioidaan voitavan vähentää tartuntoja ja siten estää myös terveydenhuollon kuormittumista ja sairaalahoidon tarpeen kasvua. Museoiden, kirjastojen tai koulujen toimintaan muutoksia ei ehdoteta.

Koordinaatioryhmän mukaan STM:n leviämisvaiheen kokoontumisrajoituksiin liittyviä suosituksia ei toistaiseksi katsota alueella välttämättömäksi ja oikeasuhtaiseksi toimeksi. Myöskään tartuntatautilain 58 d §:n mukaista päätöstä ei pidetä välttämättömänä, koska tartuntoja ei tiedetä erityisesti lähteneen kyseenomaisessa pykälässä tarkoitetuissa tiloissa järjestettävästä jatkuvaluonteisesta toiminnasta.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukainen välttämättömyysarvio on kokonaisuarkintaa, jossa yksin ilmaantuvuusluvulle ei ole annettavissa ratkaisevaa merkitystä. Väkimäärältään pienessä kunnassa vain muutaman henkilön sairastuminen on omiaan nostamaan ilmaantuvuuslukua (tapauksia per 100 000 asukasta) huomattavasti. Toisaalta yksittäisen kunnan alhaisesta ilmaantuvuusluvusta riippumatta

kokonaisarviossa on otettavissa huomioon alueelle tyypilliset työssä-käynti- ja asiointialueet, ja jollaisilla tyypillisesti on merkitystä tartuntataudin leviämisessä väestössä.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukaisia kokoontumisrajoituksia asetettaessa joudutaan puuttumaan erityisesti elinkeinonharjoittamis- ja kokoontumisvapauteen ja rajoittamaan näin ihmisten perusoikeuksia. Rajoitusperusteiden tulee olla hyväksyttäviä ja rajoitusten suhteellisuus- ja tarkoitussidonnaisuusperiaatteen mukaisia. Selvityksistä ilmenee, että tartuntojen määrä Kymenlaakson sairaanhoitopiirin alueella on lisääntynyt ja tartuntoja on lähtenyt yleisötilaisuuksista. Ryhmän mukaan rajoituksilla arvioidaan voitavan vähentää tartuntoja ja siten estää myös terveydenhuollon kuormittumista ja sairaalahoidon tarpeen kasvua. Aluehallintovirasto toteaa saatuihin selvityksiin viitaten, että kasvava tartuntamäärä lisäksi ruuhkauttaa tartunnanjäljitystä ja edellyttää siltä enemmän resursseja, mikä aiheuttaa riskin terveydenhuollon muulle toiminnalle. Aluehallintovirasto toteaa, että terveystalvelujen saatavuus on keskeistä ihmisten elämän ja terveyden suojelemisen kannalta. Terveydenhuollon kapasiteetin heikentyminen vaikuttaa erityisesti heikommassa asemassa oleviin ryhmiin, jotka käyttävät runsaasti terveydenhuollon palveluja.

Ottaen huomioon edellä mainittu sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sairaanhoitopiirien asiantuntijatahoina antamat suositukset sekä sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjaus, Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää tartuntataudin leviämisen estämiseksi välttämättömänä antaa yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevan rajoituksen Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueille. Rajoituksille on aluehallintoviraston arvion mukaan hyväksyttävät perusteet.

Aluehallintovirasto toteaa, että asetettavilla kokoontumisrajoituksilla toutetaan tartuntatautilain tarkoitusta tartuntatautien ja niiden leviämisen ehkäisemisestä ja niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvista haitoista. Nyt annettavalla määräyksellä kuitenkin mahdollistetaan myös suurempien tilaisuuksien järjestäminen, mikäli asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Lähikontaktilla tarkoitetaan tässä päätöksessä ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa ja ulkotilassa fyysistä kontaktia toisiinsa.

Näin perusoikeuksia rajoitetaan suhteellisuusperiaatteen mukaisesti niin vähän kuin se on mahdollista valtakunnalliseen ja alueelliseen epidemian tilannearvioon perustuen. Aluehallintovirasto toteaa, että kokoontumisrajoitusten antamisella pyritään ehkäisemään tilanteen heikentymistä

ja näin välttämään tarve perusoikeuksiin enemmän puuttuville rajoituksille.

Aluehallintovirasto toteaa, että tautitilanteen mukaisesti kunnat voivat tehdä tarvittaessa päätöksen, jolla ne asettavat alueelleen tartuntatautilain mukaisia rajoituksia tai päätöksen, jolla asetetaan aluehallintoviraston päätöksellä asetettuihin rajoituksiin nähden tiukempia rajoituksia.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueille perustuu tämänhetkiseen alueellisen tilanteen kokonaisarvioon, jossa on arvioitu covid-19-taudin alueellisia tosiasiallisia vaikutuksia kansanterveyteen ja otetaan huomioon Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemuksen lisäksi myös alueellisten viranomaisien näkemykset, sekä sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjaus rajoitustoimien tarpeellisuudesta. Toimenpiteitä harkittaessa on otettu huomioon, että tällä päätöksellä on vaikutusta yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään sekä perusoikeuksien toteutumiseen. Tällä päätöksellä kuitenkin rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin saadun ohjauksen ja asiantuntija-arvioiden perusteella on välttämätöntä.

Aluehallintovirasto voi tehdä tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaisen päätöksen enintään yhden kuukauden ajaksi. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kuntien alueilla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58, 59 a-c ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Anne Hiiri, puh. 029 501 6000 (vaihde).

ylijohtajan sijainen,
johtaja

Kristiina Poikajärvi

aluehallintoylilääkäri

Anne Hiiri

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 päivätty ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Kymenlaakson sairaanhoitopiirin alueen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU**Päätös yleistiedoksiantona**

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 6.9.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Kymenlaakson sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Kymenlaakson sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueidensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

Kymenlaakson pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveys- ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Valtiokonttori

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/26422/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/26422/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hiiri Anne 06.08.2021 09:51

Ratkaisija Poikajärvi Kristiina 06.08.2021 09:55